

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 240/04-64

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 16. novembra 2005 v senáte zloženom z predsedu Štefana Ogurčáka a zo sudcov Juraja Horvátha a Lajosa Mészárosa prerokoval prijatú sťažnosť A. K., bytom H., zastúpeného advokátom JUDr. B. B., B., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv

a) na rozhodnutie o zákonnosti väzby urýchlene podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom a uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4 T 2/03 z 3. júla 2003 tým, že o žiadostiach sťažovateľa z 24. októbra 2002 a z 27. januára 2003 o prepustenie z väzby na slobodu nebolo rozhodnuté urýchlene, resp. o jednej z uvedených žiadostí ani nebolo rozhodnuté,

b) na rozhodnutie o zákonnosti väzby urýchlene podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 4 To 61/03 tým, že o sťažnosti sťažovateľa z 15. júla 2003 proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4 T 2/03 z 3. júla 2003 nebolo rozhodnuté urýchlene,

c) byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania podľa čl. 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 17 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 4 T 2/03 a takto

r o z h o d o l :

1. Krajský súd v Bratislave svojím postupom a uznesením sp. zn. 4 T 2/03 z 3. júla 2003 tým, že o žiadosti A. K. o prepustenie z väzby na slobodu z 24. októbra 2002 nerozhodol urýchlene, p o r u š i l jeho právo na rozhodnutie o zákonnosti väzby urýchlene podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Najvyšší súd Slovenskej republiky svojím postupom a uznesením sp. zn. 4 To 61/03 z 3. septembra 2003 tým, že o sťažnosti A. K. proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4 T 2/03 z 3. júla 2003 nerozhodol urýchlene, p o r u š i l jeho právo na rozhodnutie o zákonnosti väzby urýchlene podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

3. A. K. p r i z n á v a primerané finančné zadost'učinenie v sume 50 000 Sk (slovom päťdesiat tisíc slovenských korún), ktoré mu je povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu:

- a) Krajský súd v Bratislave vo výške 30 000 Sk (slovom tridsať tisíc slovenských korún),
- b) Najvyšší súd Slovenskej republiky vo výške 20 000 Sk (dvadsať tisíc slovenských korún).

4. A. K. p r i z n á v a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 11 450 Sk (slovom jedenásť tisíc štyristopäťdesiat slovenských korún), ktorú mu je povinný vyplatiť:

- a) Krajský súd v Bratislave vo výške 7 633 Sk (slovom sedem tisíc šesťstotridať tri slovenských korún),
- b) Najvyšší súd Slovenskej republiky vo výške 3 817 Sk (slovom tritísícosemstosedemnáť slovenských korún)

na účet advokáta JUDr. B. B., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Vo zvyšnej časti sťažnosti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením zo 16. decembra 2004 č. k. I. ÚS 240/04-20 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť A. K., bytom H. (ďalej len „sťažovateľ“), v časti, ktorou namietal porušenie jeho základných práv

a) na rozhodnutie o zákonnosti väzby urýchlene podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom a uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“) sp. zn. 4 T 2/03 z 3. júla 2003 tým, že o žiadostiach sťažovateľa z 24. októbra 2002 a z 27. januára 2003 o prepustenie z väzby na slobodu nebolo rozhodnuté urýchlene, resp. o jednej z uvedených žiadostí ani nebolo rozhodnuté,

b) na rozhodnutie o zákonnosti väzby urýchlene podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru a podľa čl. 17 ods. 2 ústavy postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 To 61/03 tým, že o sťažnosti sťažovateľa z 15. júla 2003 proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 4 T 2/03 z 3. júla 2003 nebolo rozhodnuté urýchlene,

c) byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru a podľa čl. 17 ods. 5 ústavy postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 T 2/03.

1. 1. Zo sťažnosti, jej doplnení a z jej príloh vyplynuli nasledovné relevantné skutočnosti:

„Dňa 11. 4. 2002 bolo na základe uznesenia vyšetrovateľa Krajského úradu vyšetrovania PZ SR v B. ČVS: KÚV-38/0VVK-2002 začaté voči sťažovateľovi A. K. a ostatným obvineným trestné stíhanie pre trestný čin krádeže spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2 a 247/1, 2a a 6 Tr. zák. na skutkovom základe, že v B. v objekte firmy D. sa obvinení vlámali do kancelárie A., odkiaľ odcudzili diaľničné nálepky a iné predmety. Sťažovateľ bol spolu s ostatnými obvinenými zadržaný dňa 10. 4. 2002 v M. pri pokuse odpredať časť odcudzených diaľničných nálepiek.

Dňa 12. 4. 2002 podal krajský prokurátor návrh na vzatie sťažovateľa a ostatných obvinených do väzby z dôvodov uvedených v § 67 ods. 1 písm. a, b, c. Na základe uznesenia Okresného súdu Bratislava I, č. k. 3 Nt 52/02 zo dňa 13. 4. 2002 bol sťažovateľ A. K. vzatý do väzby podľa § 68 ods. 1 Tr. por. z dôvodov § 67 ods. 1 písm. a), b) a c) Tr. por. Väzba sa začala zadržaním sťažovateľa dňa 10. 4. 2002 o 16.00 hod (...).

Dňa 21. 8. 2002 bolo trestné stíhanie proti sťažovateľovi právne prekvalifikované na trestný čin legalizácie príjmu z trestnej činnosti spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2 k § 252 ods. 1 písm. a, ods. 3 Tr. zák. na základe uznesenia Krajského úradu PZ B., KUV-38/OVVK-2002 na podklade skutkových zistení, že A. K. a ďalší obvinení dňa 9. 4. 2002 dohodli s potenciálnymi kupcami predaj krádežou nadobudnutých diaľničných nálepiek, čím by získali pre seba značný prospech a súčasne dohodli stretnutie na deň 10. 4. 2002, na ktorom malo dôjsť k odovzdaniu nálepiek za vopred dohodnutú sumu a takto sa podieľali na spôsobe celkovej škody A. vo výške 23.305.235,- Sk. Dňa 10. 4. 2002 bol A. K. políciou zadržaný pri odovzdávaní nálepiek kupcom.

Dňa 24. 10. 2002 podal sťažovateľ písomne žiadosť o prepustenie z väzby.

Dňa 27. 1. 2003 podal sťažovateľ druhú žiadosť o prepustenie z väzby ústne do zápisnice pri oboznamovaní sa s výsledkami vyšetrovania.

Dňa 25. 2. 2003 bola na sťažovateľa podaná na Krajský súd v Bratislave obžaloba pre trestný čin podľa § 9 ods. 2, § 252 ods. 3 Tr. zák. (...)

Dňa 14. 7. 2003 bolo právnemu zástupcovi sťažovateľa doručené uznesenie vydané Krajským súdom Bratislava zo dňa 3. 7. 2003, č. k. 4 T 2/03, ktorým bola zamietnutá žiadosť sťažovateľa A. K. o prepustenie z väzby na slobodu. Z uznesenia nevyplýva, o ktorej z dvoch žiadostí sťažovateľa podaných 24. 10. 2002 a 27. 1. 2003 Krajský súd rozhodoval.

Dňa 15. 7. 2003 podal sťažovateľ A. K. proti uzneseniu Krajského súdu zo dňa 3. 7. 2003, č. k. 4 T 2/03 sťažnosť na Najvyšší súd Slovenskej republiky. O sťažnosti nebolo do dnešného dňa rozhodnuté. (...)

1. 2. Na základe uvedených podstatných skutočností sťažovateľ namieta porušenie týchto základných práv a slobôd:

„1. Porušenie práva, aby súd urýchlene rozhodol o zákonnosti pozbavenia slobody sťažovateľa, ktoré je garantované čl. 5 ods. 4 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv (ďalej Dohovor) a čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej Ústava).

Sťažovateľ podal doposiaľ dve sťažnosti o prepustenie z väzby na slobodu, a to písomne dňa 24. 10. 2002 a ústne do zápisnice dňa 27. 1. 2003 pri oboznamovaní sa s výsledkami vyšetrovania. Dňa 3. 7. 2003 zamietol Krajský súd v Bratislave uznesením sp. zn. 4 T 2/03 žiadosť o prepustenie obvineného z väzby, pričom z uznesenia nie je zrejmé, o ktorej z dvoch žiadostí sťažovateľa Krajský súd rozhodoval. V každom prípade o jednej zo žiadostí Krajský súd v Bratislave vôbec nerozhodoval a o druhej rozhodol v lehote prekračujúcej 5 resp. 8 mesiacov.

Po doručení uznesenia sťažovateľovi dňa 14. 7. 2003 podal sťažovateľ dňa 15. 7. 2003 proti uzneseniu sťažnosť na Najvyšší súd Slovenskej republiky. O sťažnosti nebolo (...)“ do podania tejto ústavnej sťažnosti rozhodnuté.

„(...) Vzhľadom na konštantnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva ako aj rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu Slovenskej republiky, lehoty rozhodovania prekračujúce mesiace nevyhovujú požiadavke rýchlosti stanovené čl. 5 ods. 4 Dohovoru.

Na základe uvedeného sa sťažovateľ domnieva, že postup súdov v jeho trestnej veci nie je v súlade s podmienkou urýchlenosti a sú porušované jeho práva stanovené Dohovorom a Ústavou SR.

2. Porušenie práva byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania garantované čl. 5 ods. 3 Dohovoru a čl. 17 ods. 5 Ústavy

(...) V prípade pozbavenia osobnej slobody jednotlivca majú orgány činné v trestnom konaní postupovať s osobitnou starostlivosťou a urýchlením, vzhľadom na osobitný význam práva jednotlivca na slobodu v demokratickej spoločnosti. Sťažovateľ počas celého konania, či už prípravného, alebo konania pred súdom, nedal jedinú zámienku na to, aby sa konanie predlžovalo a podrobil sa bez priesťahov všetkým potrebným procesným úkonom. Povážlivý je postup orgánov činných v trestnom konaní, ktorý zjavne nie je v súlade s požiadavkami urýchlenia a osobitnej starostlivosti, v súlade s ktorými by mali konať. Od podania obžaloby dňa 25. 2. 2003 do augusta 2003, teda 6 mesiacov, nevykonal súd v trestnej veci sťažovateľa žiaden procesný úkon. (...)“

Dňa 15. januára 2004 sťažovateľ doplnil svoju sťažnosť a namietal aj porušenie jeho „práva byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania, garantované čl. 5 ods. 3 Dohovoru a čl. 17 ods. 5 Ústavy.

Sťažovateľ je názoru, že sa jedná o flagrantné porušenie jeho základného práva z dôvodu, že Krajský súd Bratislava odo dňa podania obžaloby, teda od 25. 2. 2003 až doposiaľ nevytýčil v tejto veci súdne pojednávanie“.

Dňa 4. marca 2004 sťažovateľ doručil ústavnému súdu podanie označené ako „Doplnenie sťažnosti“, v ktorom uvádza: „Sťažnosť sťažovateľa ... dopĺňujeme o uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 26. 1. 2004, ktorá bola obhajcovi obvineného doručená dňa 1. 3. 2004!

Opätovne zdôrazňujeme, že obžaloba bola v predmetnej trestnej veci podaná na Krajský súd v Bratislave dňa 25. 2. 2003. Od 25. 2. 2003 Krajský súd v Bratislave vykonal v trestnej veci 4 T 2/03 jediný úkon, a to až dňa 26. 1. 2004.

Dňa 26. 1. 2004 Krajský súd v Bratislave uznesením na neverejnom zasadnutí rozhodol tak, že podľa § 188 ods. 1 písm. e) Tr. por. vrátil trestnú vec vedenú proti A. K. a spol. krajskému prokurátorovi na došetrenie s tým, že obvinení K., H. a P. sa ponechávajú vo väzbe.

Zdôrazňujeme, že v tomto prípade postup Krajského súdu v Bratislave nie je v súlade s požiadavkami urýchlenia a osobitnej starostlivosti a ani zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje, nemôže privodiť stav konania vyššie opísaný.“

Dňa 28. júna 2004 sťažovateľ doručil ústavnému súdu ďalšie doplnenie sťažnosti, v ktorom uviedol: „Sťažnosť (...) dopĺňujeme o uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 26. 5. 2004.

Dňa 26. 1. 2004 Krajský súd v Bratislave uznesením na neverejnom zasadnutí rozhodol tak, že podľa § 188 ods. 1 písm. e) Tr. por. vrátil trestnú vec vedenú proti A. K. a spol. krajskému prokurátorovi na došetrenie s tým, že obvinení K., H. a P. sa ponechávajú vo väzbe. Voči tomuto uzneseniu Krajského súdu v Bratislave podal sťažnosť krajský prokurátor v Bratislave aj obvinení, ktorí boli vo väzbe ponechaní.

Uznesením č. k. 1 To 17/04 Najvyšší súd Slovenskej republiky v trestnej veci proti A. K. a spol. pre trestný čin krádeže podľa § 247 ods. 2 písm. a), ods. 6 Tr. zák. a iné, vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 4 T 2/03, o sťažnosti krajského prokurátora v Bratislave a o sťažnostiach obvinených K., H. a P., podaných proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4 T 2/03 z 26. 1. 2004 na neverejnom zasadnutí konanom 26. 5. 2004 rozhodol, že podľa § 148 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosti krajského

prokurátora v Bratislave a obvinených K., H. a P. sa zamietajú. Obvinení sa ponechávajú naďalej vo väzbe, z dôvodu, že ťažisko došetrenia veci má spočívať v opätovnom vypočutí všetkých obvinených.

Najvyšší súd v uznesení 1 To 17/04 iba stroho konštatuje, že trestné konanie pred Krajským súdom v Bratislave v tejto ich väzobnej veci neprebiehalo urýchlene, ako to vyžaduje Trestný poriadok v ustanovení § 71 ods. 1. Obžaloba na nich bola podaná Krajskému súdu už 3. marca 2003 (č. l. 1138) no krajský súd ju na svojom neverejnom zasadnutí predbežne prejednal až 26. januára 2004 (č. l. 1277). Na tomto mieste Najvyšší súd v predmetnom uznesení iba pripomenul zákonnú povinnosť orgánov činných v trestnom konaní postupovať čo najrýchlejšie a dôsledne zachovávať občianske práva zaručené ústavou a tú skutočnosť, že väzba obvineného v prípravnom konaní a konaní pred súdom môže trvať len nevyhnutnú dobu. (...)

Na základe skutočností opísaných v sťažnosti sťažovateľa zo dňa 26. 8. 2003 a jej doplnkov sťažovateľ navrhuje, aby Ústavný súd rozhodol vo veci porušenia základných práv a slobôd tak, ako je to uvedené v Sťažnosti proti porušovaniu Základných práv a slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky“.

1. 3. Sťažovateľ v petite svojej sťažnosti vo vzťahu k prijatej časti sťažnosti na ďalšie konania navrhol, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Krajský súd v Bratislave v súvislosti s rozhodovaním o žiadosti A. K. o prepustenie z väzby zo dňa 24. 10. 2002 resp. 27. 1. 2003 uznesením sp. zn. 4 T 2/03 z 3. 7. 2003 porušil jeho právo, aby súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody, podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 17 ods. 2 Ústavy SR.

2. Najvyšší súd Slovenskej republiky tým, že nerozhodol o sťažnosti A. K. zo dňa 15. 7. 2003 vzhľadom na celkovú dĺžku rozhodovania o žiadosti sťažovateľa o prepustenie na slobodu porušil jeho právo, aby súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody, podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 17 ods. 2 Ústavy SR. (...)

Sťažovateľ (...) navrhuje, aby mu Ústavný súd SR priznal primerané finančné zadosťučinenie v sume 100.000,- Sk a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 8.796,- Sk

(a to, 1. úkon: prevzatie a príprava a 2. úkon: spísanie sťažnosti) vyplatené na účet právneho zástupcu JUDr. B. B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili účastníci konania: krajský súd, zastúpený JUDr. T. K., ktorý bol poverený riadením krajského súdu listom zo 4. februára 2005 sp. zn. Spr. 3092/2005, najvyšší súd, zastúpený jeho predsedom JUDr. M. K., listom zo 14. marca 2005 č. k. KP 8/05-6 a právny zástupca sťažovateľa stanoviskom k uvedeným vyjadreniam z 21. apríla 2005.

2. 1. Z vyjadrenia krajského súdu vyplýva, že:

«(...) Pokiaľ ide o námietku sťažovateľa, že práva na rozhodnutie o zákonnosti väzby postupom a uznesením Krajského súdu v Bratislave pod sp. zn. 4 T 2/03 z 03. júla 2003 boli porušené tým, že o žiadostiach sťažovateľa z 24. októbra 2002 a z 27. januára 2003 o prepustenie z väzby na slobodu nebolo rozhodnuté urýchlene, resp. o jednej z uvedených žiadostí nebolo ani rozhodnuté, treba uviesť nasledovné:

Všetky uvedené žiadosti boli podané ešte v prípravnom konaní, pretože obžaloba v predmetnej veci bola podaná na tunajší súd až 03. 03. 2003 a podľa žurnalizácie spisového materiálu, žiadosť obžalovaného K., ktorá bola adresovaná na Krajskú prokuratúru v Bratislave s podacou pečiatkou zo dňa 24. 10. 2002 (na č. l. 1181), je iba kópiou a bola doložená následne po niekoľkých mesiacoch po podaní obžaloby do spisu, najpravdepodobnejšie medzi 17. 06. 2003 až 19. 06. 2003.

Zo spisu však nevyplýva, kto predložil, resp. zaslal uvedenú kópiu žiadosti do spisu. Najpravdepodobnejšie, podľa dedukcie aj z ostatných listín, táto žiadosť bola zaslaná buď z krajskej prokuratúry alebo z Okresného súdu Bratislava I, ktoré v prípravnom konaní rozhodovali o väzbe obžalovaných.

Podotýkam, že Okresný súd Bratislava I v prípravnom konaní vydal uznesenie pod sp. zn. 3 Nt 632/02, zo dňa 19. 09. 2002, ktorým predĺžil lehotu trvania väzby u obžalovaného K. a ďalších spoluobžalovaných do 20. 12. 2002 (sudca JUDr. J. M.). Ďalším uznesením Okresný súd Bratislava I, pod sp. zn. 3 Nt 634/02 zo dňa 10. 12. 2002 predĺžil lehotu trvania väzby do 10. 04. 2003 (sudca JUDr. J. J.).

Zo záznamu o preštudovaní vyšetrovacieho spisu zo dňa 31. 01. 2003 (č. l. 1123) je zrejmé, že obžalovaný A. K. za prítomnosti svojho obhajcu vzhľadom na ukončenie

vyšetrovania navrhli prepustenie z väzby na slobodu. Zo spisu však nie je zrejmé, či prokurátor predložil kvôli tomu vyšetrovací spis ešte pred podaním obžaloby súdu na rozhodnutie o prepustenie z väzby obžalovaného K. na slobodu.

Pokiaľ senát Krajského súdu v Bratislave, ktorému predsedala JUDr. G. M., na neverejnom zasadnutí pod sp. zn. 4 T 2/03, zo dňa 03. 07. 2003 zamietol žiadosť obvineného A. K. o prepustenie z väzby na slobodu, rozhodoval súčasne o oboch žiadostiach, resp. návrhu obžalovaného o prepustenie.

Z pohľadu krajského súdu preto neobstojí námietka sťažovateľa, že o jednej zo žiadostí o prepustenie z väzby na slobodu krajský súd nerozhodoval. Pokiaľ ide o gramatické sformulovanie uvedených podaní, len jedno z nich by bolo možné považovať za žiadosť a to žiadosť adresovanú na krajskú prokuratúru zo dňa 24. 10. 2002 a druhé pri ukončení vyšetrovania zo dňa 31. 01. 2003 bolo len návrhom sťažovateľa – obžalovaného a jeho obhajcu o prepustenie z väzby na slobodu, o ktorom mohli rozhodnúť orgány činné v prípravnom konaní.

Pokiaľ ide o námietku, že postupom Najvyššieho súdu SR boli porušené jeho práva na rozhodnutie o zákonnosti väzby, ak ide o urýchlené rozhodnutie o sťažnosti obžalovaného, treba uviesť, že spisový materiál krajského súdu bol predložený Najvyššiemu súdu SR dňa 18. júla 2003, pričom senát Najvyššieho súdu SR dňa 21. augusta 2003 určil termín neverejného zasadnutia na deň 03. septembra 2003 (predseda senátu JUDr. M. K.), pričom spisový materiál bol vrátený krajskému súdu dňa 23. septembra 2003. Keďže ide o rozhodnutie nadriadeného súdu, neprináleží nám vyjadrovať sa k jeho postupu.

Podľa názoru krajského súdu neobstojí námietka sťažovateľa – obžalovaného A. K., že Krajský súd v Bratislave svojím uznesením sp. zn. 4 T 2/03 z 03. júla 2003 nedôsledne preskúmaval zákonnosť jeho väzby, lebo hodnotiac všetky relevantné skutočnosti je potrebné uviesť, že obžalovaný v uvedenom období bol trestne stíhaný aj v inej trestnej veci, za ktorú bol rozsudkom Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 5 T 16/03, zo dňa 02. 04. 2003, v spojení aj s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 7 To 188/03, zo dňa 08. septembra 2003 uznaný za vinného pre trestný čin nedovoleného prekročenia štátnej hranice podľa § 171a ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák.

V tejto súdnej trestnej veci je obžalovaný A. K. stíhaný pre závažnú trestnú činnosť, ktorá aj podľa dôvodov uznesenia Najvyššieho súdu SR sa vyznačovala vysokou

koordinovanosťou činnosti osôb, ktoré boli do nej zapojené a ich prepojením na kriminálne „podsvetie“. Obžaloba ho viní na účasti na legalizácii príjmu z trestného činu krádeže. Dialničné známky, ktoré sa mal spolu s ďalšími obžalovanými pokúsiť odpredať, pochádzali z vlámania, pri ktorom boli dialničné nálepky a iné veci odcudzené, pričom spôsobená škoda podľa obžaloby presahuje bezmála 23 000 000,- Sk. Z odcudzených dialničných nálepiek sa podarilo zaistiť iba časť a rovnako neboli zistení všetci páchatelia vlámania a všetky osoby majúce účasť na legalizácii. Snaha o získanie lákavého zdroja príjmu z predaja odcudzených dialničných nálepiek zo strany osôb, ktoré sa na legalizácii podieľali, je zjavná. Ani obžalovaný A. K. nemal v kritickom čase trvalý zdroj príjmov, bol nezamestnaný a jeho námietky, že krajský súd pri rozhodovaní o jeho žiadosti o prepustenie z väzby nesprávne vychádzal z prísnejšieho právneho posúdenia jeho činu, než v skutočnosti spáchal, neobstojí. Bol a je stíhaný pre trestný čin legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 252 ods. 1 písm. a), ods. 3 Tr. zák., ktorý je tiež obzvlášť závažným trestným činom. Trestný zákon zaň dovoľuje uložiť trest odňatia slobody od dvoch do osem rokov, takže mu hrozí vysoký trest. Tak prvostupňový, ako i druhostupňový súd vyhodnotili aj jeho rodinnú situáciu a ustálili, že dôvody väzby podľa § 67 ods. 1 písm. a) Tr. por. u neho v kritickom období stále pretrvávali a ani po podaní obžaloby súdu nezanikli. Také isté dôvody boli aktuálne aj v zmysle ustanovenia § 67 ods. 1 písm. b) Tr. por.

Treba uviesť, že u obžalovaného K. bol na základe právoplatného rozsudku Okresného súdu Bratislava I pod sp. zn. 5 T 16/03 nariadený výkon trestu odňatia slobody v trvaní 20 mesiacov, so zaradením do I. nápravno-výchovnej skupiny, ktorý výkon nastúpil dňa 18. novembra 2003 po tom, keď uznesenie Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 4 T 2/03, zo dňa 08. 10. 2003, v spojení aj s uznesením Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5 To 54/03, zo dňa 04. 11. 2003 nadobudlo právoplatnosť o prepustení z väzby na slobodu a následným nástupom do výkonu trestu odňatia slobody v inej veci.

Ako to vyplýva zo spisového materiálu, senát krajského súdu dňa 26. 01. 2004 vec vrátil prokurátorovi na došetrenie a o následných sťažnostiach jednak krajského prokurátora a jednak obvinených rozhodoval Najvyšší súd SR dňa 26. 05. 2004, kedy zamietol sťažnosti krajského prokurátora a obvinených. Spisový materiál z NS SR nám bol vrátený 14. 06. 2004 a v ten istý deň odstúpený krajskému prokurátorovi. Po došetrení v prípravnom konaní dňa 12. 08. 2004 bola podaná vo veci nová obžaloba, o ktorej

doposiaľ nebolo rozhodnuté (dlhotrvajúca práceneschopnosť predsedníčky senátu JUDr. G. M.). Vedenie krajského súdu vzhľadom na pretrvávajúcu práceneschopnosť predsedníčky senátu JUDr. G. M. v krátkej dobe rozhodne o pridelení veci cez generátor elektronickej podateľne inému predsedovi senátu.

Zároveň Vám oznamujem, že Krajský súd v Bratislave netrvá na tom, aby sa o prijatej sťažnosti konalo ústne pojednávanie v zmysle ustanovenia § 30 ods. 1 a ods. 2 Zákona o Ústavnom súde SR. (...)»

2. 2. Predseda najvyššieho súdu vo svojom vyjadrení uviedol, že:

„V predmetnej trestnej veci je obvinený A. K. stíhaný pre trestný čin legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 252 ods. 1 písm. a), ods. 3 Tr. zák. a trestný čin krádeže podľa § 247 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 6 Tr. zák.

V tejto trestnej veci obvineného A. K. rozhodoval Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa môjho zistenia celkom dvakrát.

Prvýkrát pod sp. zn. 4 To 61/03 uznesením z 3. septembra 2003 podľa § 148 ods. 1 písm. c) Tr. por. zamietol sťažnosť obvineného A. K., ktorú podal proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 3. júla 2003, sp. zn. 4 T 2/03. Išlo o uznesenie Krajského súdu v Bratislave, ktorým podľa § 72 ods. 2 Tr. por. bola zamietnutá žiadosť obvineného A. K. o prepustenie z väzby na slobodu.

Predmetné uznesenie najvyššieho súdu bolo písomne vyhotovené a odovzdané do trestnej kancelárie dňa 16. septembra 2003 a dňa 22. septembra 2003 bolo podľa úpravy predsedu senátu zo 16. septembra 2003 vypravené na Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky a spis bol s odpismi uznesenia doručený Krajskému súdu v Bratislave.

V súvislosti so sťažnostnými námietkami obvineného kde vytýka, že z uznesenia Krajského súdu v Bratislave zo dňa 3. júla 2003, sp. zn. 4 T 2/03, nevyplýva, o ktorej z jeho dvoch žiadostí o prepustenie z väzby na slobodu rozhodol, treba uviesť, že toto tvrdenie obvineného je pravdivé. (Z obsahu uznesenia nie je zrejmý dátum žiadosti obvineného).

Z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 2. septembra 2003, sp. zn. 4 To 61/03, však jednoznačne vyplýva, že najvyšší súd rozhodol o sťažnosti obvineného zo dňa 15. júla 2003, čo celkom logicky vyplýva aj z časovej následnosti rozhodnutia krajského súdu a podanej sťažnosti obvineného a dátumu rozhodovania najvyššieho súdu.

Treba zdôrazniť, že najvyšší súd už vo vyššie uvedenom uznesení poukázal na skutočnosti uvádzané obvineným teraz v ústavnej sťažnosti a konštatoval, že krajský súd formálne pochybil, keď z jeho uznesenia zo dňa 3. júla 2003 nevyplýva, o ktorej z dvoch žiadostí obvineného o prepustenie z väzby na slobodu rozhodol (či zo dňa 24. októbra 2002 alebo zo dňa 27. januára 2003). Dospel však k záveru, že napriek tejto formálnej chybe uznesenie krajského súdu je vecne správne, pretože u obvineného dôvody väzby podľa § 67 ods. 1 písm. a), b), c) Tr. por. i naďalej trvajú.

Treba ešte dodať, že pred týmto dátumom rozhodovania najvyššieho súdu, nebola mu predmetná trestná vec predložená na rozhodnutie o inej sťažnosti obvineného, proti inému uzneseniu Krajského súdu v Bratislave.

Z uvedených okolností možno vyvodit' jednoznačný záver, že tvrdenie obvineného v ústavnej sťažnosti (str. 3 a str. 7), že Najvyšší súd Slovenskej republiky nerozhodol o jeho sťažnosti proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 3. júla 2003, sp. zn. 4 T 2/03, nie je pravdivé. Tento záver vyplýva zo samotného uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 3. septembra 2003, sp. zn. 4 To 61/03, ktoré je súčasťou nášho zberného spisu pod vyššie uvedenou spisovou značkou.

Pokiaľ sťažovateľ v sťažnosti na str. 3 (posledný odsek) namieta priet'ahy v konaní najvyššieho súdu, treba uviesť, že predmetná vec pri prvom nápade došla na najvyšší súd dňa 18. júla 2003 a termín neverejného zasadnutia bol určený na deň 3. septembra 2003, kedy najvyšší súd aj rozhodol.

Pre úplnosť uvádzam, že Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodoval v predmetnej trestnej veci znovu, keď uznesením zo dňa 26. mája 2004, sp. zn. 1 To 17/04, podľa § 148 ods. 1 písm. c) Tr. por. zamietol ako nedôvodné sťažnosti krajského prokurátora a obvinených D. K., F. H. a I. P., proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 26. januára 2004, sp. zn. 4 T 2/03, ktorým krajský súd jednak podľa § 188 ods. 1 písm. e) Tr. por. vrátil vec prokurátorovi na došetrenie a jednak ponechal obvinených K., H. a P. vo väzbe.

V tomto prípade v čase rozhodovania Krajského súdu v Bratislave a teda aj Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bol už obvinený A. K. prepustený na slobodu a preto ani sťažnosť proti tomuto uzneseniu krajského súdu nepodal.

Z uvedených dôvodov navrhujem vysloviť, že práva sťažovateľa vyplývajúce z článku 5 ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a článku 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky porušené neboli. Zároveň oznamujem, že netrváme na tom, aby sa o prijatej sťažnosti konalo ústne pojednávanie“.

2. 3. Právny zástupca sťažovateľa vo svojom stanovisku k uvedeným vyjadreniam krajského súdu a najvyššieho súdu uviedol, že:

„(...) Čo sa týka vyjadrení Krajského súdu v Bratislave a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, trváme na všetkých svojich tvrdeniach skutkových aj právnych, ktoré sme uviedli vo svojej sťažnosti. Na doplnenie zdôrazňujeme, že čo sa týka vyjadrenia Krajského súdu v Bratislave ohľadne návrhu sťažovateľa o prepustenie z väzby v prípravnom konaní, z jeho obsahu je zrejmé, že sa jednoznačne týka o žiadosť o prepustenie z väzby, a bolo potrebné o tejto žiadosti aj rozhodnúť. Trváme na tom, že boli porušené práva A. K. a v plnom rozsahu trváme na uplatnenom nároku.“

Právny zástupca sťažovateľa zároveň vyčíslil trovy právneho zastúpenia v celkovej sume 11 358 Sk, ktoré uplatnil za tri úkony právnej služby.

Prípisom z 20. júna 2005 právny zástupca sťažovateľa oznámil ústavnému súdu, že *„netrváme na tom, aby sa v predmetnej veci konalo ústne pojednávanie“.*

II.

Z listinných dôkazov predložených sťažovateľom a zo súvisiaceho spisu krajského súdu sp. zn. 4 T 2/03 vyplývajú nasledovné relevantné skutočnosti:

1. Dňa 24. októbra 2002 sťažovateľ - prostredníctvom svojho obhajcu - doručil Krajskej prokuratúre v Bratislave (ďalej len „krajská prokuratúra“) žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu.

2. *Keďže prokurátorka krajskej prokuratúry uvedenej žiadosti sťažovateľa nevyhovela, 6. novembra 2002 túto žiadosť postúpila Okresnému súdu Bratislava I (ďalej aj „okresný súd“) k sp. zn. 3 Nt 632/02, pod ktorou sudca okresného súdu rozhodoval o žiadostiach o prepustenie z väzby na slobodu, ktoré skôr podali spoluobvinení sťažovateľa (obvinený P. a obvinený Ing. W.).*

3. Dňa 9. decembra 2002 prokurátorka krajskej prokuratúry podala na okresnom súde návrh na predĺženie väzby sťažovateľa a jeho spoluobvinených (obvineného K., obvineného H., obvineného P. a obvineného Ing, W.) do 10. apríla 2003.

4. Sudca okresného súdu uznesením z 10. decembra 2002 sp. zn. 3 Nt 644/02 sťažovateľovi, ako aj všetkým menovaným obvineným predĺžil väzbu do 10. apríla 2002.

5. Zo záznamu o preštudovaní vyšetrovacieho spisu sp. zn. ČVS: KUV-38/02 Šf z 31. januára 2003 vyplýva, že: *„Obvinený a obhajca navrhujú, vzhľadom k tomu, že vyšetrovanie je ukončené a vykonalo sa preštudovanie spisov, aby bol obvinený prepustený z väzby na slobodu.“* Záznam je podpísaný sťažovateľom, jeho obhajcom a vyšetrovateľom.

6. Krajská prokuratúra návrhu sťažovateľa na prepustenie z väzby na slobodu nevyhovela a podaním z 25. februára 2003 podala proti nemu na krajskom súde obžalobu (krajskému súdu bola obžaloba doručená 3. marca 2003).

7. *Krajský súd uznesením z 3. júla 2003 sp. zn. 4 T 2/03 žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu podľa § 72 ods. 2 Trestného poriadku (ďalej len „TP“) zamietol z týchto relevantných dôvodov:*

„(...) Obvinený K. spolu s ďalšími osobami bol zadržaný pri pokuse odpredaja diaľničných známok s cieľom získať zdroj príjmov, pritom v tom čase bol bez legálneho zdroja príjmov. Ide o osobu, ktorá už bola v minulosti súdne trestaná a skutku sa mal dopustiť počas plynutia skúšobnej doby podmieneného odsúdenia v inej trestnej veci. Vzhľadom na charakter trestnej činnosti ako aj osobu obvineného je reálna obava, že po prepustení z väzby na slobodu by mohlo dôjsť k ovplyvňovaniu spoluobvinených a tým mariť trestné stíhanie.

S poukazom na charakter trestnej činnosti ako aj osobu obvineného je obava, že po prepustení z väzby na slobodu by trestné stíhanie maril tým, že by sa skrýval alebo by ušiel. Taktiež je dôvodná obava, že by došlo k ovplyvňovaniu spoluobvinených a keďže obvinený nedáva záruku ako osoba, že po prepustení z väzby by nepokračoval v páchaní ďalšej trestnej činnosti sú dané dôvody väzby podľa § 67 ods. 1, písm. a), b), c) Tr. por. a preto krajský súd jeho žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu zamietol“.

8. Dňa 15. júla 2003 podal sťažovateľ proti uzneseniu krajského súdu z 3. júla 2003 sp. zn. 4 T 2/03 sťažnosť.

9. Dňa 18. júla 2003 bol spis predložený najvyššiemu súdu, aby rozhodol o uvedenej sťažnosti sťažovateľa.

10. Najvyšší súd svojím uznesením z 3. septembra 2003 sp. zn. 4 To 61/03 sťažnosť sťažovateľa z 15. júla 2003 podľa § 148 ods. 1 písm. c) TP zamietol, pričom z tohto rozhodnutia vyplývajú aj nasledovné podstatné skutočnosti:

«(...) Obvinený A. K. v rámci oboznamovania sa s výsledkami vyšetrovania 31. januára 2003 podal žiadosť o prepustenie z väzby, ktorú neodôvodnil (č. l. 1123).

Na č. l. 1181 spisu na nachádza ešte skoršia žiadosť obvineného A. K. o prepustenie z väzby z 24. októbra 2002, ktorú za neho podal predchádzajúci obhajca. Žiadosť je adresovaná Krajskej prokuratúre v Bratislave, ktorej bola dňa 24. októbra 2002 aj doručená a nevyplýva z nej, že by bola Krajskému súdu v Bratislave doručená na rozhodnutie v zmysle § 72 ods. 2 Trestného poriadku ešte pred podaním obžaloby.

(...) Je pravda, že krajský súd v napadnutom uznesení neuvádza, o ktorej sťažnosti obvineného A. K. napadnutým uznesením vlastne rozhodol, čo je nedostatkom tohto rozhodnutia. (...)

Napadnuté uznesenie je však napriek tejto formálnej chybe vecne správne, pretože aj podľa zistenia najvyššieho súdu na strane obvineného A. K. stále existujú dôvody väzby podľa § 67 ods. 1 písm. a), b), c) Trestného poriadku, preto krajský súd rozhodol zákonne, keď jeho žiadosť o prepustenie z väzby zamietol podľa § 72 ods. 2 Tr. por.

(...) Nie je možné akceptovať ani jeho tvrdenie, že jeho väzba už presiahla „primeranú hranicu“. V tejto súvislosti považuje najvyšší súd za potrebné poukázať na zákonnú lehotu trvania väzby obvineného, ktorá je podľa § 71 ods. 1 Tr. por. dva roky. Je pravda, že napriek tomu väzba podľa tohto ustanovenia môže trvať len nevyhnutný čas, avšak treba prihliadnuť aj na povahu, rozsah i skutkovú a dôkaznú zložitosť veci, s ktorou sa krajský súd pred určením termínu hlavného pojednávania musí dôkladne oboznámiť. V čase rozhodovania krajského súdu o žiadosti obvineného A. K. o prepustenie z väzby väzba v konaní pred súdom trvala presne štyri mesiace, čo nie je doba neprimeraná

rozsahu a zložitosti veci. Krajský súd sa s ňou musí dôkladne oboznámiť, aby o nej mohol rozhodnúť.»

11. Predmetný spisový materiál bol krajskému súdu vrátený 23. septembra 2003.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. (...).

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanovuje zákon (...). Do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu (ods. 5).

Podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody v súlade s ustanovením odseku 1 písm. c) tohto článku, musí byť ihneď predvedený pred sudcu alebo inú úradnú osobu splnomocnenú zákonom na výkon súdnej právomoci a má právo byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania. Prepustenie sa môže podmieniť zárukou, že sa dotknutá osoba ustanoví na pojednávanie.

Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom krajského súdu a najvyššieho súdu v súvislosti so žiadosťou sťažovateľa z 24. októbra 2002 a z 31. januára 2003 (a nie z 27. januára 2003) o prepustenie z väzby na slobodu postupom a uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4 T 2/03 z 3. júla 2003 a postupom a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 To 61/03 z 3. septembra 2003 došlo k porušeniu jeho označených základných práv a slobôd.

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vyplýva, že väzba má mať striktne obmedzené trvanie, a preto má byť zaručená možnosť jej kontroly v krátkych intervaloch. V texte čl. 5 ods. 4 dohovoru použitý anglický výraz „speedily“ a francúzsky výraz „a bref délai“ (v slovenskom preklade „urýchlene“) jasne indikuje, čo musí byť v danom prípade hlavným predmetom záujmu. Aké časové obdobia budú akceptovateľné a aké nie, bude zrejme závisieť od konkrétnych okolností (Bezichieri z roku 1989, A-164, § 21, Neumeister z roku 1968, A-8, § 24 a Sanchez – Reisse z roku 1986, A-107, § 55).

Článok 5 ods. 4 dohovoru tým, že osobám pozbaveným slobody zaručuje právo iniciovať konanie, v ktorom môžu spochybníť zákonnosť pozbavenia slobody, dáva týmto osobám právo aj na to, aby po začatí takéhoto konania bolo súdom urýchlene rozhodnuté o zákonnosti pozbavenia slobody a nariadené jeho ukončenie, ak sa ukáže ako nezákonné (Rehbock c. Slovinsko, rozhodnutie z 28. novembra 2000, Vodeničarov c. Slovenská republika, rozsudok z 21. decembra 2000, § 33 - 36).

„Článok 17 ods. 2 ústavy obsahuje pri väzbe také práva, akými sú napríklad: právo byť vo väzbe len zo zákonného dôvodu a na základe rozhodnutia sudcu alebo súdu, právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná, právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú, resp. primeranú dobu alebo byť prepustený počas konania (...“ (napr. III. ÚS 7/00, I. ÚS 8/04, I. ÚS 100/04).

1. Ústavný súd predovšetkým poznamenáva, že predmet konania pred ústavným súdom bol vymedzený sťažnosťou a uznesením ústavného súdu o jej prijatí na konanie

zo 16. decembra 2004 č. k. I. ÚS 240/04-20, ktorým je ústavný súd viazaný. Zo sťažnosti a z rozhodnutia ústavného súdu o prijatí sťažnosti na ďalšie konanie vyplýva, že sťažovateľ za porušovateľa označených základných práv neoznačil aj Okresný súd Bratislava I napriek tomu, že v prípravnom konaní, keď predmetné žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu boli podané (24. októbra 2002 a 31. januára 2003), o väzbe rozhodoval tento okresný súd napriek tomu, že dozor nad prípravným konaním vykonávala krajská prokuratúra [to bol tiež zrejme dôvod, prečo skoršia žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu nebola doručená krajskému súdu, ale okresnému súdu (pozri bod 2 II. časti tohto nálezu)]. Ústavný súd sa teda zamerl na posúdenie, či v danom prípade došlo k porušeniu označených základných práv krajským súdom a najvyšším súdom.

2. K namietanému porušeniu čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru a čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy krajským súdom

2. 1. Ústavný súd tiež poznamenáva, že pri posudzovaní odôvodnenosti sťažnosti vo vzťahu ku krajskému súdu nemohol prihliadnuť na skutočnosti uvedené vo vyjadrení tohto súdu, totiž, že *„podľa žurnalizácie spisového materiálu, žiadosť obžalovaného K., ktorá bola adresovaná na Krajskú prokuratúru v Bratislave s podacou pečiatkou zo dňa 24. 10. 2002 (na č. l. 1181), je iba kópiou a bola doložená následne po niekoľkých mesiacoch po podaní obžaloby do spisu, najpravdepodobnejšie medzi 17. 06. 2003 až 19. 06. 2003“*, pretože tieto skutočnosti pred najvyšším súdom jednak uvádzané neboli, ale najvyšší súd ako opravný súd k nim ani nepovažoval za potrebné zaujať stanovisko, hoci mal predmetný spis k dispozícii a uvedené skutočnosti mu mohli byť známe.

2. 2. Z celkovej doby trvania konania čas spotrebovaný na krajskom súde bol štyri mesiace (od doručenia obžaloby 3. marca 2003 do vydania uznesenia krajského súdu 3. júla 2003 sp. zn. 4 T 2/03). Vychádzajúc z vyššie uvedenej judikatúry ESĽP a ústavného súdu tento postup krajského súdu nemožno považovať za urýchlený v zmysle označených základných práv.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd v bode 1 výroku tohto nálezu vyslovil, že krajský súd svojím postupom a uznesením sp. zn. 4 T 2/03 z 3. júla 2003 tým, že o žiadosti

sťažovateľa o prepustení z väzby na slobodu z 24. októbra 2002 alebo z 31. januára 2003 nerozhodol urýchlene, porušil jeho právo na rozhodnutie o zákonnosti väzby urýchlene podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru a podľa čl. 17 ods. 2 ústavy.

2. 3. Pokiaľ sťažovateľ namietal, že o jednej z jeho žiadostí o prepustenie z väzby na slobodu z 24. októbra 2002 alebo z 31. januára 2003 krajský súd ani nerozhodol a tým v konaní vedenom pod sp. zn. 4 T 2/03 porušil tiež jeho základné právo podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru a čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že uvedené žiadosti materiálne bolo možné považovať za jednu žiadosť, pretože tá, ktorú sťažovateľ podal v rámci oboznamovania s výsledkami vyšetrovania, nebola odôvodnená (čo potvrdil aj najvyšší súd vo svojom uznesení z 3. septembra 2003 sp. zn. 4 To 61/03), teda sťažovateľ v nej neuviedol „iné dôvody“ napriek tomu, že v zmysle § 72 ods. 2 TP „ak sa žiadosť zamietla, môže ju obvinený, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí štrnástich dní od právoplatnosti rozhodnutia“. Keďže o prvej žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu pri oboznamovaní s výsledkami vyšetrovania 31. januára 2003 ešte právoplatne rozhodnuté nebolo a pretože sťažovateľ svoju žiadosť pri oboznamovaní s výsledkami vyšetrovania nepodal z „iných dôvodov“ (vôbec ju neodôvodnil), bolo možné vychádzať z toho, že v danom prípade išlo o obsahovo totožné žiadosti, o ktorých všeobecné súdy aj rozhodli, preto ústavný súd tejto časti sťažnosti nevyhovел, ako to je uvedené pod bodom 5 výroku tohto nálezu.

3. K namietanému porušeniu čl. 5 ods. 4 dohovoru a čl. 17 ods. 2 ústavy najvyšším súdom

Dobu dvoch mesiacov a piatich dní (od 18. júla 2003 do 23. septembra 2003), ktorú potreboval najvyšší súd na rozhodnutie o sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 4 T 2/03 z 3. júla 2003, nemožno považovať za primeranú. Táto doba v konkrétnom prípade nezodpovedá požiadavke urýchleného rozhodovania o dôvodnosti ďalšieho trvania väzby v zmysle princípov uvedených vyššie. Je tomu tak o to viac, že išlo iba o fázu konania o sťažnosti. Táto doba by bola neprimeraná aj vzhľadom na dvojinštančné konanie. Skutočnosť, že bolo dovolenkové obdobie, nezbavuje najvyšší súd zodpovednosti za to, že o predmetnej sťažnosti sťažovateľa nebolo rozhodnuté urýchlene.

Obzvlášť závažná je skutočnosť, že spis bol krajskému súdu vrátený až 23. septembra 2003, a len potom došlo k doručeniu uznesenia najvyššieho súdu, ktoré vykonal krajský súd. Preto sťažovateľ získal vedomosť o výsledku konania až po 23. septembri 2003. Postup najvyššieho súdu považuje ústavný súd za závažné porušenie základného práva sťažovateľa vyplývajúceho z čl. 5 ods. 4 dohovoru a z čl. 17 ods. 2 ústavy.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd v bode 2 výroku tohto nálezu vyslovil, že najvyšší súd svojím postupom a uznesením sp. zn. 4 To 61/03 z 3. septembra 2003 tým, že o sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 4 T 2/03 z 3. júla 2003 nerozhodol urýchlene, porušil jeho právo na rozhodnutie o zákonnosti väzby urýchlene podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru a podľa čl. 17 ods. 2 ústavy.

4. K primeranému finančnému zadosťučineniu

Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa názoru ústavného súdu priznanie primeraného finančného zadosťučinenia prichádza do úvahy predovšetkým v tých prípadoch, keď porušenie základného práva alebo slobody nie je už možné napraviť. To znamená, že neprichádza do úvahy zrušenie rozhodnutia alebo opatrenia, resp. uvedenie do pôvodného stavu (I. ÚS 15/02).

Sťažovateľ požadoval priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 100 000 Sk, ktoré aj odôvodnil.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základných práv uvedených vo výroku tohto nálezu nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľa. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať mu aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti, s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľa a vzhľadom na viacnásobné porušenie základných práv sťažovateľa, ako aj na povahu veci a význam konaní pre sťažovateľa považuje za primerané vo výške 50 000 Sk, ktoré je povinný uhradiť krajský súd vo výške 30 000 Sk a najvyšší súd vo výške 20 000 Sk.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto nálezu pod bodom 3.

5. K náhrade trov konania

Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania vo výške 11 450 Sk z dôvodu trov jeho právneho zastúpenia.

Sťažovateľovi vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom za tri úkony právnej služby (príprava a prevzatie zastúpenia a podanie sťažnosti 28. augusta 2003 a písomného stanoviska k vyjadreniu okresného súdu a krajského súdu 21. apríla 2005). Za dva úkony vykonané v roku 2003 patrí odmena v sume dvakrát po 4 270 Sk a režijný paušál dvakrát po 128 Sk (§ 13 ods. 8, § 19 ods. 3, § 24 ods. 3 a § 25 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb), teda spolu za úkony vykonané v roku 2003 prislúcha sťažovateľovi suma 8 796 Sk a za jeden úkon vykonaný v roku 2005 patrí odmena 2 501 Sk a režijný paušál 150 Sk (§ 1 ods. 3 a § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb), preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľa predstavujú zaokrúhlene celkove sumu 11 450 Sk.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľa rozhodol tak, ako to je uvedené pod bodom 4 výroku tohto rozhodnutia.

10. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod „právoplatnosťou rozhodnutia“ uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. novembra 2005